

ภาษีมูลค่าเพิ่ม: ฉลาดในการได้และมีอุปบายในการจ่ายออก *

VAT: SMART IN EARNING AND STRATEGIZING IN PAYING OFF

ปรีดา กลิ่นเทศ

Preeda Klinted

นักวิชาการอิสระ

Independent Scholar

Corresponding Author E-mail: preedkl@gmail.com

บทคัดย่อ

ภาษีผูกพันกับทุกคนมากน้อยตามกิจกรรมของแต่ละคน ภาษีมีหลายประเภทที่รัฐจัดเก็บ ภาษีมูลค่าเพิ่ม คือภาษีชนิดหนึ่งที่จัดเก็บทางอ้อมกับผู้บริโภค ภาษีนี้อาจเกิดจากการใช้จ่ายของผู้บริโภคผ่านผู้ประกอบการ โดยผู้ประกอบการจดทะเบียนจึงมีสิทธิ์ออก “ใบกำกับภาษี” ไว้เป็นหลักฐานแก่ผู้บริโภค และผู้ประกอบการจดทะเบียนเป็นคนกลางมีหน้าที่รวบรวมภาษีมูลค่าเพิ่มส่งรัฐทุกเดือนเป็นภาคบังคับ ผู้ประกอบการจดทะเบียนจึงต้องศึกษากฎหมายภาษีมูลค่าเพิ่มให้เข้าใจ่องแท้ในการปฏิบัติได้ถูกต้อง และสามารถวางแผนภาษีได้ จึงเป็นที่มาของคำว่า “ฉลาดในการได้ และมีอุปบายในการจ่ายออก” คือ นำส่งภาษีแต่ละเดือนตรงเวลาตามที่กำหนดไม่มีค่าปรับ จุดความรับผิดชอบในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม (Tax Point) ที่ได้ประโยชน์สูงสุดและสอดคล้องกับกฎหมาย ไม่ออกใบกำกับภาษีปลอม ไม่ขายใบกำกับภาษี เป็นต้น การประกอบธุรกิจที่ถูกต้องตามทำนองคลองธรรมด้วยหลักทฤษฎีธัมมิกัตถ เป็นหลักธรรมอันวยประโยชน์สุขขั้นต้น โดยเฉพาะหลักสมชีวิตา เลี้ยงชีวิตแต่พอดี มีการนำส่งภาษีรัฐเป็นผลให้ประเทศชาติมีรายรับนำเงินภาษีมาพัฒนาประเทศได้อย่างยั่งยืน.

คำสำคัญ: ภาษีมูลค่าเพิ่ม; ฉลาดในการได้; อุปบายในการจ่ายออก; หลักทฤษฎีธัมมิกัตถ

Abstract

Taxes are imposed on everyone based on their activities. There are different types of taxes that are collected by the state. VAT is a type of tax that is indirectly levied on consumers. This tax is generated by consumer spending through entrepreneur. The entrepreneur VAT registration has the right to issue "Tax invoice" as evidence for consumers and the entrepreneur. VAT registration is the

* Received October 8, 2021; Revised October 16, 2021; Accepted October 17, 2021

middleman, it is compulsory to collect VAT to send to the state every month. The entrepreneur VAT registration have to study the VAT law in order to fully understand and implement them properly and can plan the tax. Therefore, the origin of the word "Smart to get and has a tactic to pay off" is to submit taxes each month on time as specified without penalty. Value added tax liability point (Tax Point) that is the most beneficial and in accordance with the law. Do not issue fake tax invoices nor selling tax invoices Principle of utilitarianism is the principle of the righteous business practice according to the Tithadhammikathapayoti, the first principle for wellbeing, especially the principle of right livelihood Remittance of state taxes as a result of the nation's income and use of tax money to develop the country sustainably.

Keywords: VAT; Smart to get; Tactic to pay off; principle of utilitarianism

บทนำ

ภาษีผูกพันกับทุกคนมากน้อยตามกิจกรรมของแต่ละคน ภาษีมีหลายประเภทที่รัฐจัดเก็บ เช่น ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีเงินภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีนำเข้า อากรแสตมป์ ภาษีสรรพสามิต ภาษีโรงเรือน เป็นต้น บทความนี้จะขอกล่าวถึงภาษีมูลค่าเพิ่มของไทยถือกำเนิดตั้งแต่ปี 2535 เป็นต้นมา

การจัดเก็บภาษีมีทั้งเก็บจากผู้ประกอบการต้นทางคือผู้ริเริ่มกิจกรรมหรือเก็บจากปลายทางที่ผู้บริโภค ภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นการเก็บที่ปลายทางจากผู้บริโภค เพื่อลดความยุ่งยากในการจัดเก็บ รัฐกำหนดให้ผู้ประกอบการมีหน้าที่นำส่งภาษีโดยการบังคับ ตามหลักเกณฑ์ของรัฐที่ฐานภาษีของสินค้าและบริการที่ซื้อขายกัน

เพื่อให้มีการปฏิบัติได้ถูกต้อง ผู้ประกอบการมีการศึกษาหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ในการรับรู้ ภาษีมูลค่าเพิ่ม ให้เข้าใจ่องแท้ในการปฏิบัติได้ถูกต้อง และสามารถวางแผนภาษีได้ คือ นำส่ง ภาษีแต่ละเดือนตรงเวลาตามที่กำหนดไม่มีค่าปรับ จุดความรับผิดชอบในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม (Tax Point) ที่ได้ประโยชน์สูงสุดและสอดคล้องกับกฎหมาย ไม่ออกใบกำกับภาษีปลอม ไม่ขาย ใบกำกับภาษี เป็นต้น การประกอบธุรกิจที่ถูกต้องตามทำนองคลองธรรมด้วยหลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ เป็นหลักธรรมอันวยประโยชน์สุขขั้นต้น โดยเฉพาะหลักสมชีวิตา เลี้ยงชีวิตแต่พอดี มีการนำส่งภาษีรัฐเป็นผลให้ประเทศชาติมีรายรับนำเงินภาษีมาพัฒนาประเทศได้อย่างยั่งยืน

เพื่อให้ผู้ประกอบการมีความเข้าใจภาษีมูลค่าเพิ่มเรามาเริ่มต้นทำความเข้าใจตั้งแต่ ภาษีมูลค่าเพิ่มคืออะไร ใครมีหน้าที่นำส่ง ธุรกรรมอะไรที่ต้องนำส่งหรือไม่ต้องนำส่ง และอย่างไร

ภาษีมูลค่าเพิ่ม

ความหมายของภาษีมูลค่าเพิ่ม

ภาษีมูลค่าเพิ่ม (Value Added Tax หรือ VAT) เป็นภาษีที่จัดเก็บจากการบริโภค คือ เป็นภาษีที่เกิดจากการขายสินค้าและการให้บริการ เป็นภาษีทางอ้อม (Indirect Tax) คือ ผลภาระภาษีให้แก่ผู้อื่นได้ ผู้ที่ต้องรับภาระภาษีมูลค่าเพิ่มที่แท้จริง จึงได้แก่ผู้บริโภค (ชัยสิทธิ์ ตราชูธรรม, 2551) ภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นภาษีอากรประเมิน (กรมสรรพากร, ม.77) โดยกำหนดให้ผู้ต้องเสียภาษีอากรมีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการประเมินตนเอง (Self-assessment) ว่า มีเงินได้หรือรายได้หรือรายรับในช่วงเวลาที่กฎหมายกำหนดเป็นจำนวนเท่าใด (กรมสรรพากร, ม.14)

ภาษีมูลค่าเพิ่ม (Value Added Tax) หรือ VAT เป็นการเก็บภาษีจากการขายสินค้าหรือการให้บริการในแต่ละขั้นตอนการผลิต และจำหน่ายสินค้าหรือบริการ ทั้งที่ผลิตภายในประเทศและนำเข้าจากต่างประเทศ (กรมสรรพากร, 2564)

ภาษีมูลค่าเพิ่ม (Value Added Tax : VAT) คือ ภาษีอากรประเภทหนึ่งที่เกิดขึ้นในทุกการบริโภคที่รัฐบาลเรียกเก็บจากผู้ซื้อสินค้าหรือบริการ ถือเป็นภาษีทางอ้อมโดยที่ผู้ประกอบการนั้นจะเรียกเก็บจากผู้บริโภคจากการซื้อสินค้าและบริการที่บวกลงไปเป็นราคาของผลิตภัณฑ์ และจะนำภาษีนี้นำส่งให้กับกรมสรรพากรเพื่อเข้าสู่คลังของประเทศเพื่อการใช้จ่ายและพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ ซึ่งหากสังเกตจะเห็นว่าภาษีนี้นี้จะถูกบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจนไว้ใน “ใบกำกับภาษี” ที่เราได้รับมาตอนชำระเงินเสร็จแล้ว (วีระเดช คชเสนีย์, 2564)

ภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นภาษีทางอ้อม (Indirect Tax) ผู้ประกอบการจึงผลักภาระภาษีขั้นสุดท้ายให้ผู้บริโภค (กรมสรรพากร, ม.82/4)

สรุป ภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นภาษีที่ต้องประเมินตนเอง เก็บจากการขายสินค้าหรือบริการแต่ละขั้นตอนการผลิต หรือการนำเข้า เป็นภาษีทางอ้อม ผู้ประกอบการจดทะเบียนเป็นผู้นำส่งรัฐ และ โดยมอบหลักฐานไว้แก่ผู้ซื้อที่เรียกว่า ใบกำกับภาษี

ผู้มีหน้าที่นำส่งภาษีมูลค่าเพิ่ม

1. ผู้มีหน้าที่นำส่งภาษีมูลค่าเพิ่ม

ผู้เสียภาษี ได้แก่ (กรมสรรพากร, ม.82)

1.1 ผู้ประกอบการ หมายถึง บุคคลซึ่งขายสินค้าหรือให้บริการในทางธุรกิจหรือวิชาชีพ ไม่ว่าการกระทำดังกล่าวจะได้รับประโยชน์หรือค่าตอบแทน หรือไม่ว่าจะจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มหรือไม่ (กรมสรรพากร, 77/1(5)) คำว่าบุคคลหมายถึง บุคคลธรรมดา คณะบุคคลที่มีใช้นิติบุคคล กองมรดก กองทุน ห้างหุ้นส่วนสามัญ มูลนิธิที่มีใช้นิติบุคคล (กรมสรรพากร, 77/1(1)(2)(3)(4))

1.2 ผู้นำเข้า หมายถึง ผู้ประกอบการหรือบุคคลอื่นที่นำเข้า (กรมสรรพากร, ม. 77/1 (11))

1.3 ผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม หมายถึง ผู้ประกอบกิจการที่มีรายรับจากการขายสินค้าหรือให้บริการเป็นปกติธุระเกินกว่า 1.8 ล้านบาทต่อปีขึ้นไป (กรมสรรพากร, ม. 81/1 และพ.ร.ก. 432)

1.4 ผู้ประกอบการมีรายรับไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนดแต่ขอจดทะเบียนเป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มได้เช่นเดียวกัน (กรมสรรพากร, ม. 81/3(2))

1.5 กรณีอื่น ๆ ให้บุคคลดังต่อไปนี้ เป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่มด้วย

1) ในกรณีที่ผู้ประกอบการอยู่นอกราชอาณาจักร และได้ขายสินค้าหรือให้บริการในราชอาณาจักร เป็นปกติธุระโดยมีตัวแทนอยู่ในราชอาณาจักรได้แก่ ตัวแทนดังกล่าว

2) ในกรณีการขายสินค้าหรือการให้บริการที่ได้เสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ในอัตราร้อยละ 0 (กรมสรรพากร, ม. 80/1 (5)) ถ้าภายหลังได้มีการโอนกรรมสิทธิ์ในสินค้าหรือ โอนสิทธิในบริการนั้น ไปให้กับบุคคลที่มีชื่อการค้าสหประชาชาติ ทบวงการชำนัญพิเศษของสหประชาชาติ สถานเอกอัครราชทูต สถานทูต สถานกงสุลใหญ่ สถานกงสุล ได้แก่ ผู้รับโอนสินค้าหรือผู้รับโอนสิทธิในบริการดังกล่าว

3) ในกรณีสินค้านำเข้าที่จำแนกประเภทไว้ในภาคว่าด้วยของที่ได้รับยกเว้นอากรตามกฎหมายว่า ด้วยพิกัดอัตราศุลกากร ซึ่งได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มตาม(กรมสรรพากร, ม. 81 (2) (ค)) ถ้าภายหลังสินค้านั้นต้องเสียอากรตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากร ก) ผู้ที่มีความรับผิดชอบตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากร (ข) ผู้รับโอนสินค้า ถ้ามีการโอนสินค้าดังกล่าว

4) ในกรณีที่มีการควบเข้ากัน ได้แก่ ผู้ที่ควบเข้ากันและผู้ประกอบการใหม่

5) ในกรณีโอนกิจการ ได้แก่ ผู้โอนและผู้รับโอน (กรมสรรพากร, ม. 82/1)

6) ในกรณีผู้ประกอบการอยู่นอกราชอาณาจักร ให้ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการประกอบกิจการ รวมตลอดถึงลูกจ้าง หรือผู้ทำการแทน ซึ่งมีอำนาจในการจัดการแทนโดยตรงหรือโดยปริยายที่อยู่ในราชอาณาจักร เป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่มร่วมกับบุคคลตามมาตรา 82 (กรมสรรพากร, ม. 82/2)

สรุป ผู้มีหน้าที่นำส่งภาษี คือบุคคลตามที่กฎหมายกำหนด ที่เรียกว่าผู้ประกอบการ ผู้นำเข้า ผู้ประกอบการจดทะเบียนมีรายรับเกินกว่า 1.8 ล้านบาทต่อไปขึ้นไป หรือมีรายรับไม่ถึงเกณฑ์แต่ขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม และบุคคลกรณีอื่น ๆ ทั้งหมดที่กล่าวมาได้มีการขายสินค้าหรือบริการในประเทศไทย มีหน้าที่ต้องนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่ม

ธุรกรรมที่ต้องนำส่ง-ไม่ต้องนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่ม รายการห้ามใช้สิทธิภาษีซื้อ และจุดการรับรู้ภาษีมูลค่าเพิ่ม (Tax Point)

เมื่อทราบบุคคลผู้นำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มแล้ว ธุรกรรมที่ต้องนำมาเป็นฐานในการนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่ม ธุรกรรมที่ได้รับยกเว้น หรือ ต้องห้ามในการนำมายื่นภาษี มีหลักเกณฑ์ดังนี้

1. ธุรกรรมที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ธุรกรรมที่ว่าได้แก่ การขาย การนำเข้า หรือ การส่งออกในเชิงธุรกิจหรือวิชาชีพ (กรมสรรพากร, ม.82/4) มีเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1.1 ประเภทการขายสินค้า การขายสินค้าโดยผู้ประกอบการในราชอาณาจักร และการนำเข้าสินค้าโดยผู้นำเข้ามาในราชอาณาจักร

1.2 ประเภทการให้บริการ การให้บริการในราชอาณาจักร หมายถึง บริการที่กระทำในราชอาณาจักรและใช้บริการในราชอาณาจักร และการให้บริการที่ทำในต่างประเทศ และได้มีการใช้บริการนั้นในราชอาณาจักร ทั้งนี้ไม่รวมถึงบริการที่กระทำในราชอาณาจักรและใช้บริการในต่างประเทศ (กรมสรรพากร, ม.77/2 ป. 181 ม. 80/1 (2))

2. ธุรกรรมดังต่อไปนี้ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

2.1 ผู้ประกอบการที่ขายสินค้าหรือให้บริการมีรายรับไม่เกิน 1.8 ล้านบาทต่อปี

2.2 ผู้ประกอบการที่ขายสินค้าที่ขายในราชอาณาจักร เช่น การขายพืชผลทางการเกษตร การขายสัตว์ทั้งที่มีชีวิตหรือไม่มีชีวิต การขายปุ๋ย การขายปลาปน อาหารสัตว์ การขายยาหรือเคมีภัณฑ์ที่ใช้สำหรับพืชหรือสัตว์ การขายหนังสือพิมพ์ นิตยสาร หรือตำราเรียน การขายบุหรี่ยาสูบ ที่ผลิตโดยโรงงานยาสูบ การขายสลากกินแบ่งของรัฐบาล สลากออมสินของรัฐบาล และสลากบำรุงสภากาชาดไทย การขายแสตมป์ไปรษณีย์ แสตมป์อากรตามราคาที่ตั้งราคา เป็นต้น (กรมสรรพากร, ม.77/2)

2.3 การให้บริการในราชอาณาจักร เช่น การให้บริการทางการศึกษาบางประเภท การให้บริการขนส่งในราชอาณาจักร การให้บริการขนส่งระหว่างประเทศทางบกและทางเรือ การให้บริการรักษาพยาบาล การให้บริการห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ สวนสัตว์ การให้บริการจัดแข่งขันกีฬาสมัครเล่น การให้บริการจากวิชาชีพอิสระ (กรมสรรพากร, ม.40(6)) นักแสดงสาธารณะ การให้บริการที่เป็นงานทางศิลปะและวัฒนธรรมบางสาขา การให้บริการวิจัยสาขาวิทยาศาสตร์หรือสังคมศาสตร์และไม่มุ่งค้า การให้บริการตามสัญญาจ้างแรงงาน การให้บริการเช่าอสังหาริมทรัพย์ การบริจาคสินค้า การให้บริการสีข้าว เป็นต้น (กรมสรรพากร, ม.77/3)

2.4 การนำเข้าสินค้า เช่น พืชผลทางการเกษตร สัตว์ทั้งที่มีชีวิตหรือไม่มีชีวิต ปุ๋ย ปลาปน อาหารสัตว์ เคมีภัณฑ์ที่ใช้สำหรับพืชหรือสัตว์ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร หรือตำราเรียน เป็นต้น (กรมสรรพากร, ม.81 (1) และ ป.28-29/2535)

3. รายการห้ามใช้สิทธิภาษีมูลค่าเพิ่ม หรือที่เรียกว่า ภาษีซื้อต้องห้าม

ภาษีซื้อต้องห้ามหมายถึง ภาษีซื้อที่ผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มไม่สามารถนำมาหักออกจากภาษีขายในการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่ม หรือนำมาขอคืนภาษีซื้อ ซึ่งกฎหมายได้กำหนดลักษณะของภาษีซื้อต้องห้ามไว้ (กรมสรรพากร, ม. 82/5 ป.17)

3.1 ไม่มีใบกำกับภาษี หรือไม่อาจแสดงใบกำกับภาษีได้ เนื่องจากผู้ขายสินค้า หรือผู้ให้บริการไม่ออกใบกำกับภาษี หรือออกใบกำกับภาษีแต่ระบุชื่อบุคคลอื่น และได้ซื้อสินค้า หรือรับบริการจริง แต่ไม่อาจแสดงต่อเจ้าพนักงานสรรพากรได้

3.2 กรณีใบกำกับภาษีซื้อมีข้อความไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์ในส่วนที่เป็นสาระสำคัญตามที่กฎหมายกำหนด (กรมสรรพากร, ม. 86/4 ป.17)

3.3 ภาษีซื้อที่ไม่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการประกอบกิจการของผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม

3.4 ภาษีซื้อที่เกิดจากรายจ่ายเพื่อการรับรอง หรือเพื่อการอันมีลักษณะทำนองเดียวกันไม่ว่าจะอำนวยความสะดวกแก่กิจการหรือไม่ก็

3.5 ภาษีซื้อตามใบกำกับภาษีที่ออกโดยผู้ไม่มีสิทธิออกใบกำกับภาษี

3.6 ภาษีซื้ออื่น (กรมสรรพากร, ป 42) มีดังนี้

1) ภาษีซื้อที่เกิดจากการซื้อ เช่าซื้อ เช่า หรือรับโอนรถยนต์นั่งและรถยนต์โดยสารที่มีที่นั่งไม่เกิน 10 คน

2) ภาษีซื้อตามใบกำกับภาษีอย่างย่อ

3) ภาษีซื้อที่เกิดจากการซื้อทรัพย์สินเพื่อใช้ หรือจะใช้ในกิจการประเภทที่ไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม หรือภาษีซื้อที่เกิดจากรายจ่ายของกิจการประเภทที่ไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

4) ภาษีซื้อที่เกิดจากการก่อสร้างอาคารหรืออสังหาริมทรัพย์อื่น เพื่อขายหรือให้เช่าอาคารหรืออสังหาริมทรัพย์นั้น

5) ภาษีซื้อตามใบกำกับภาษีแบบเต็มรูป (กรมสรรพากร, ม.86/4) ซึ่งรายการในใบกำกับภาษีไม่ได้พิมพ์ หรือไม่ได้จัดทำ ขึ้นด้วยคอมพิวเตอร์ทั้งฉบับ

6) ภาษีซื้อตามใบกำกับภาษีแบบเต็มรูปตาม (กรมสรรพากร, ม.86) ซึ่งมีข้อความอื่นที่อธิบดีกำหนดในใบกำกับภาษีที่ไม่ได้จัดทำ ขึ้นด้วยวิธีการตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากร

7) ภาษีซื้อตามใบกำกับภาษีแบบเต็มรูปไม่มีคำว่า “เอกสารออกเป็นชุด” ปรากฏอยู่ในใบกำกับภาษีเป็นสำเนา (Copy)

8) ภาษีซื้อส่วนที่เฉลี่ยเป็นของกิจการประเภทที่ไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มซึ่งได้คำนวณตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากร

9) ภาษีซื้อของกิจการประเภทที่ไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม มีรายได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 ของรายได้ของกิจการทั้งหมด

10) ภาษีซื้อตามใบกำกับภาษีแบบเต็มรูปซึ่งรายการได้ถูกแก้ไขหรือถูกเปลี่ยนแปลง เป็นภาษีซื้อต้องห้าม

11) ภาษีซื้อที่เกิดจากการซื้อ เช่าซื้อ หรือรับโอนรถยนต์ที่ไม่ใช่รถยนต์นั่งและรถยนต์โดยสารที่มีที่นั่งไม่เกิน 10 คน ตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิตเพื่อใช้หรือจะใช้ในกิจการประเภทที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม และต่อมาภายใน 3 ปีนับแต่เดือนภาษีที่ได้รับรถยนต์ไว้ในครอบครองได้มีการดัดแปลงรถยนต์ดังกล่าวเป็นรถยนต์นั่งหรือรถยนต์โดยสารที่มีที่นั่งไม่เกิน 10 คน ตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิต

12) ภาษีซื้อตามใบกำกับภาษีแบบเต็มรูป ไม่ได้พิมพ์ขึ้น หรือไม่ได้จัดทำ ขึ้นด้วยระบบคอมพิวเตอร์. (กรมสรรพากร, 2555)

4. จุดการรับรู้ภาษีมูลค่าเพิ่ม (Tax point)

เพื่อเป็นขอบเขตของรายการที่ต้องนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มทางด้านรายรับมีกรณีดังนี้

1. กรณีการขายสินค้าทั่วไป ความรับผิดชอบเกิดขึ้นเมื่อส่งมอบสินค้า โอนกรรมสิทธิ์สินค้าได้รับชำระราคาสินค้า และออกไปกำกับภาษีแล้วเกิดขึ้นก่อนส่งมอบสินค้า

2. กรณีขายสินค้าตามสัญญาให้เช่าซื้อ หรือซื้อขายผ่อนชำระ ความรับผิดชอบเกิดขึ้นเมื่อถึงกำหนดชำระราคาแต่ละงวดแม้ไม่ได้รับชำระ ได้รับชำระราคาสินค้า และออกไปกำกับภาษี

3. กรณีการส่งออก/นำเข้า ความรับผิดชอบเกิดขึ้นเมื่อชำระอากรขาออก/ขาเข้า

4. กรณีการให้บริการ ความรับผิดชอบเกิดขึ้นเมื่อได้รับชำระราคาค่าบริการ ได้ออกใบกำกับภาษี และได้ให้บริการไม่ว่าโดยตนเอง หรือบุคคลอื่น หากเกิดขึ้นก่อนได้รับชำระราคาค่าบริการ ให้ถือว่าความรับผิดชอบเกิดขึ้นเมื่อได้มีการกระทำนั้น ๆ

5. กรณีพิเศษ เช่น การได้รับชำระราคากระแสไฟฟ้า/น้ำประปา/ สินค้าไม่มีรูปร่าง การชำระราคาสินค้าหรือบริการ ณ.วันที่ใช้บัตรเครดิต การส่งมอบสินค้าตามสัญญาจะขายสินค้า การรับชำระราคาของบริการที่กระทำในต่างประเทศและใช้บริการนั้นในประเทศไทย (กรมสรรพากร, ม.83/6(2)) การรับชำระราคาบริการที่เคยเสียภาษีมูลค่าเพิ่มอัตรา 0%

กล่าวโดยสรุป ฐานภาษีมูลค่าเพิ่มมองในเรื่องลักษณะธุรกรรมและจุดรับรู้ ได้แก่ ธุรกรรมเกี่ยวกับสินค้า และการให้บริการ ในการขาย การนำเข้า หรือ การส่งออกในเชิงธุรกิจ หรือวิชาชีพ ทั้งหมดนี้มีการทำธุรกรรมในประเทศ ซึ่งมีธุรกรรมที่รัฐให้การยกเว้นไม่ต้องเข้าระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม สำหรับธุรกรรมที่เกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิต ได้แก่ การศึกษา การเกษตรพืชผล การค้าสัตว์ เป็นต้น แต่มีบางธุรกรรมที่แม้เข้าระบบภาษีมูลค่าเพิ่มแล้วแต่ไม่สามารถนำมาใช้สิทธิได้ ได้แก่ เอกสารใบกำกับภาษีไม่ถูกต้อง ธุรกรรมไม่สอดคล้องกับการประกอบกิจการหลัก ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับรถยนต์ที่มีขนาดเกินความจำเป็นของธุรกิจ ค่าเลี้ยงรับรองที่เกินความจำเป็นทางธุรกิจ นอกจากนี้จุดที่จะรับรู้คือการส่งมอบธุรกรรม หรือ การชำระราคา เป็นขอบเขตของฐานภาษีมูลค่าเพิ่มด้วยอีกส่วนหนึ่ง.

วิธีการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่มที่น่าสนใจ

ภาษีมูลค่าเพิ่ม เกิดจากมูลค่าสินค้าหรือบริการเป็นฐาน คูณด้วยอัตราภาษี ในกรณีที่มี ส่วนลดต้องหักส่วนลดดังกล่าวออกหมดแล้วจึงได้สูตรดังนี้

$$\text{ภาษีมูลค่าเพิ่ม} = \text{มูลค่าสินค้า} \times \text{อัตราภาษี}$$

ภาพที่ 1 ภาษีมูลค่าเพิ่ม

ฐานภาษีมูลค่าเพิ่ม หมายถึง มูลค่าของสินค้าและบริการที่จะถูกนำไปใช้ในการคำนวณ ภาษีมูลค่าเพิ่ม สามารถแบ่งออกเป็นประเภทต่าง ๆ ตามลักษณะของสินค้าและบริการ แบ่งได้ 4 กรณีดังนี้

1. ฐานภาษีกรณีทั่วไป คือ มูลค่าทั้งหมดที่ผู้ประกอบการได้รับหรือพึงได้รับจากการขาย สินค้า หรือให้บริการ รวมไปถึงภาษีสรรพสามิต (กรมสรรพากร, ม 79)
2. ฐานภาษีส่งออก การส่งออกสินค้า : ฐานภาษีสำหรับการส่งออก ให้ใช้ราคา F.O.B รวมกับ ภาษีสรรพสามิต รวมกับ ภาษีอื่น ๆ และรวม ค่าธรรมเนียมอื่น ๆ แต่ไม่รวมอากรขาออก เงินมัดจำ (กรมสรรพากร, ม.79/1)
3. ฐานภาษีนำเข้า ฐานภาษีสำหรับการนำเข้า ให้ใช้ราคา C.I.F. รวมกับ ภาษี สรรพสามิต รวมกับ อากรขาเข้า (กรมสรรพากร, ม.79/2)
4. ฐานภาษีกรณีพิเศษ ได้แก่
 - 4.1 การขายสินค้าหรือให้บริการ ที่ไม่มีค่าตอบแทน หรือ มีค่าตอบแทนต่ำกว่า ราคาตลาด โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร มูลค่าของฐานภาษีที่จะนำมาคำนวณ ให้ยึดตามราคา ตลาดทั่วไป
 - 4.2 การนำสินค้าไปใช้เอง โดยไม่ใช่เพื่อการประกอบกิจการ มูลค่าของฐาน ภาษีคือตามราคาตลาด
 - 4.3 สินค้าขาดจาก Stock มูลค่าของฐานภาษี คือ ราคาตลาด ณ วันที่ตรวจพบ สินค้า ถือว่าเป็นวันที่ความรับผิดชอบเกิดขึ้น
 - 4.4 การขายสินค้าที่ได้เสียภาษีในอัตรา 0 ต่อมาได้กลายเป็นอัตรา 7 ฐานภาษี คือ ราคาตลาดของสินค้านั้นตามสภาพหรือปริมาณ ในวันที่ความรับผิดชอบ
 - 4.5 สินค้าคงเหลือหรือทรัพย์สินคงเหลือ ณ วันเลิกประกอบกิจการ ให้ถือเป็น การขายโดยคิดตามราคาตลาด ณ วันเลิกประกอบกิจการ เป็นฐานภาษี (กรมสรรพากร, ม.79/3) (บริษัท ปังปอนด์ จำกัด, 2564))

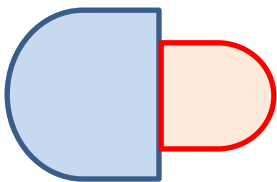
ผู้ประกอบการที่จดทะเบียนภาษีมูลค่าการนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มแล้วจะมีหน้าที่ ต้องยื่นภาษีมูลค่าเพิ่มภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดไป โดยคำนวณได้ตามนี้

ภาษีมูลค่าเพิ่มต้องชำระ = ภาษีขาย- ภาษีซื้อ

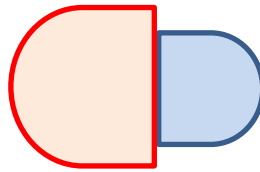
ภาพที่ 2 ภาษีมูลค่าเพิ่มต้องชำระ

ในแต่ละเดือนอาจเกิดผลลัพธ์แตกต่างกัน ดังต่อไปนี้

1. ภาษีขายมากกว่าภาษีซื้อ ให้ผู้ประกอบการชำระภาษีเท่ากับส่วนต่างนั้น (กรมสรรพากร, ม 82/3 วรรคสอง)
2. ภาษีซื้อมากกว่าภาษีขาย ให้เป็นเครดิตภาษีและให้ผู้ประกอบการนั้นมีสิทธิได้รับคืนภาษี หรือนำไปชำระภาษีมูลค่าเพิ่มได้ (กรมสรรพากร, ม.82/3 วรรคสาม)
3. ภาษีขายเท่ากับภาษีซื้อ ผู้ประกอบการไม่มีภาระภาษีต้องนำส่งส่วนต่างนี้ แต่ก็ยังคงมีหน้าที่ต้องยื่นภาษีรายเดือนอยู่ดี (กรมสรรพากร, ม.823)

1 ภาษีขายมากกว่าภาษีซื้อ

2 ภาษีซื้อมากกว่าภาษีขาย

3 ภาษีขายเท่ากับภาษีซื้อ

ภาพที่ 3 ภาษีซื้อ-ขาย

- 1 แสดงภาษีขาย (สีน้ำเงิน) มากกว่าภาษีซื้อ (สีแดง) 2 แสดงภาษีซื้อ (สีแดง) มากกว่าภาษีขาย (สีน้ำเงิน) 3 แสดงภาษีขาย (สีน้ำเงิน) เท่ากับภาษีซื้อ (สีน้ำแดง)

อธิบายภาพเพิ่มเติมกรณีที่ 1 ภาษีขายมากกว่าภาษีซื้อเป็นภาพปกติของธุรกิจที่ต้องมี ยอดขายเป็นฐานรายรับของภาษีขายต้องมากกว่ารายจ่ายซึ่งเป็นฐานภาษีซื้อ ที่จะทำให้ธุรกิจสามารถทำกำไรและอยู่รอดได้ ส่วนกรณีที่ 2 ภาษีซื้อมากกว่าภาษีขายจะเกิดกับธุรกิจในช่วงที่ลงทุนสินทรัพย์ที่ซื้อมาเป็นฐานภาษีซื้อมากกว่ายอดขายที่เป็นฐานภาษีขาย แต่ธุรกิจสามารถดำรงอยู่ได้เนื่องจากสินทรัพย์ที่ซื้อมาเพื่อการทำไว้ในอนาคต และกรณีที่ 3 ภาษีซื้อเท่ากับภาษีขายเป็นภาพที่เกิดจากยอดขายเท่ากับยอดซื้อฐานภาษีเท่ากันคุณด้วยอัตราภาษีที่เท่ากันจึงเกิดเหตุการณ์นี้ ภาพข้างต้นทั้งสามภาพเป็นภาพที่เกิดแต่ละเดือนภาษีโดยเกิดอย่างใดอย่างหนึ่ง และสุดท้ายธุรกิจจะสามารถอยู่ได้มีกำไร จะต้องเป็นดังกรณีที่ 1

ฉลาดในการได้และมีอุปบายในการจ่ายออก

คำว่า ฉลาด มาจากคำว่า “เฉโก” คำตั้ง (คำเดิมก่อนแจกวิภัติ) คือ “เฉก” (เฉ-กะ) เป็นคำคุณศัพท์ แปลตามศัพท์ว่า “ผู้ตัด” = ตัดความขัดข้องให้ลุล่วงไปได้ มีความหมายว่า ฉลาด, เฉียบแหลม, สุขุม, สันทัด, มีฝีมือ, มีประสบการณ์, มีทักษะ

“เฉก” แจกวิภัติปุงลิงค์เอกพจน์เป็น “เฉโก” พบในคัมภีร์มากกว่ารูปอื่น น่าจะเป็นเหตุให้เป็นคำพูดติดปาก ในภาษาไทยจึงใช้เป็น “เฉโก” แต่ความหมายเคลื่อนที่ไป กลายเป็นว่า ฉลาดแกมโกง, ไม่ตรงไปตรงมา

ฉลาดแบบ “เฉโก” ตามความหมายเดิม เน้นความฉลาดในเชิงปฏิบัติการ คือสามารถ แก้ปัญหาให้งานสำเร็จบรรลุเป้าหมายด้วยวิธีการที่ชาญฉลาด โดยอาจใช้วิธีการทุกรูปแบบ เพื่อให้ภารกิจบรรลุเป้าหมายเป็นสำคัญ

วิธีการบางอย่างของ “เฉโก” จึงอาจถูกมองว่าไม่ตรงไปตรงมา หรือฉลาดแกมโกง แต่ไม่ใช่เช่นนั้น เพราะความหมายอีกอย่างหนึ่งของ “เฉโก” คือ “แท้, แท้จริง, จริง ๆ” (genuine) ซึ่งตรงกันข้ามกับความเท็จ, ความหลอกลวง

ในภาษาไทย “เฉโก” มักถูกพวนเป็น “โฉเก” จนเข้าใจผิดว่า “โฉเก” เป็นคำเติมนิยามที่ถูกต้อง : เฉโก = แก้ปัญหาสำเร็จอย่างเหนือชั้นแต่ไม่ทุจริต

ดังคำกล่าวที่ว่า “คนฉลาด เมื่อถึงคราวจำเป็น อาจโกงเพื่อประโยชน์ของบ้านเมือง แต่คนฉลาดที่แท้จริง จำเป็นขนาดไหนก็จะไม่โกงบ้านเมือง” (ชมรมธรรมธารา, 2553)

ส่วนคำว่า อุปบาย ภาษาไทยอ่านว่า อุ-บาย บาลีเป็น “อุบาย” อ่านว่า อุ-ปา-ยะ “อุบาย” รากศัพท์คือ อุป (คำอุปสรรค = เข้าไป, ใกล้, มั่น) + อี (ธาตุ = ไป, ถึง, เป็นไป. สูตรทางไวยากรณ์ว่า “พฤทธิ อี เป็น เอ, แปลง เอ เป็น อาย”) : อุป + อี > อาย = อุปาย

“อุบาย” แปลตามศัพท์ว่า “กลวิธีเป็นเหตุให้ถึงความชนะศัตรู” “วิธีเป็นเหตุให้เข้าถึง” “การเข้าใกล้” หมายถึง หนทาง, วิธี, กลวิธี, เล่ห์กล, เล่ห์เหลี่ยม

ภาษาไทยใช้ทับศัพท์ว่า “อุบาย” บอกความหมายว่า “วิธีการอันแยบคาย; เล่ห์กล, เล่ห์เหลี่ยม”

ในทางคติโลก คนฉลาดนิยมใช้ “อุบาย” ทั้งในทางดีและทางร้าย แต่ในทางคติธรรม ท่านวางหลักไว้ว่า พึงใช้ “อุบาย” ไปใน 3 ทาง คือ

1. อายโกศล – ฉลาดใน “อายะ” (ความเจริญ) = รู้ว่าทำแบบนี้เจริญแน่
2. อุปายโกศล – ฉลาดใน “อุปาย” (ความฉิบหาย) = รู้ว่าทำแบบนี้ฉิบหายแน่
3. อุบายโกศล – ฉลาดใน “อุบาย” = รู้แล้วลงมือทำความเจริญ พร้อมไปกับ

ป้องกันไม่ให้เกิดความฉิบหาย ด้วยวิธีการที่ชาญฉลาด

ดังคำกล่าวที่ว่า “คนโง่อยู่กับนักปราชญ์ ดีกว่าคนฉลาดอยู่กับโจร” (ชมรมธรรมธารา, 2556)

นอกจากนี้หลักธรรมที่สอดคล้องกับ ฉลาดในการได้ และอุบายในการจ่ายออก คือ หลักทิวฐธัมมิกัตถประโยชน์ เป็นหลักธรรมในพระพุทธศาสนา

ทิวฐธัมมิกัตถสังวัตตนิกรม 4 (ธรรมที่เป็นไปเพื่อประโยชน์ในปัจจุบัน, หลักธรรมอันอำนวยประโยชน์สุขขั้นต้น - virtues conducive to benefits in the present; virtues leading to temporal welfare)

1. อุภูฐานสัมปทา (ถึงพร้อมด้วยความหมั่น คือ ขยันหมั่นเพียรในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ประกอบอาชีพอันสุจริต มีความชำนาญ รู้จักใช้ปัญญาสอดส่อง ตรวจตรา หาอุบายวิธี สามารถจัดดำเนินการให้ได้ผลดี - to be endowed with energy and industry; achievement of diligence)

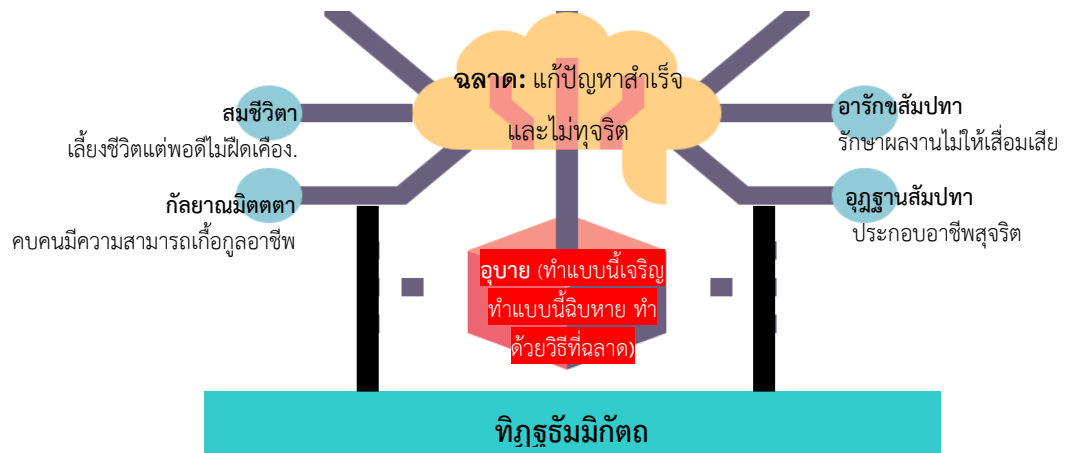
2. อารักขสัมปทา (ถึงพร้อมด้วยการรักษา คือ รู้จักคุ้มครองเก็บรักษาโภคทรัพย์และผลงานอันตนได้ทำไว้ด้วยความขยันหมั่นเพียร โดยชอบธรรม ด้วยกำลังงานของตน ไม่ให้เป็นอันตรายหรือเสื่อมเสีย-to be endowed with watchfulness; achievement of protection)

3. กัลยาณมิตตตา (คบคนดีเป็นมิตร คือ รู้จักกำหนดบุคคลในถิ่นที่อาศัย เลือกเสวนา สำนึกศึกษาเยี่ยงอย่างท่านผู้ทรงคุณมีศรัทธา ศีล จาคะ ปัญญา - good company; association with good people)

4. สมชีวิตา (มีความเป็นอยู่เหมาะสม คือ รู้จักกำหนดรายได้และรายจ่ายเลี้ยงชีวิตแต่พอดี มิให้ฝืดเคืองหรือฟุ่มเฟือย ให้รายได้เหนือรายจ่าย มีประหยัดเก็บไว้ - balanced livelihood; living economically)

ธรรมหมวดนี้ เรียกกันสั้น ๆ ว่า ทิวฐธัมมิกัตถะ หรือเรียกติดปากอย่างไทยๆ ว่า ทิวฐธัมมิกัตถประโยชน์ (อรรถะ แปลว่า ประโยชน์ จึงมีประโยชน์ซ้ำซ้อนกันสองคำ) (พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต), 2547)

กล่าวโดยสรุปจากความหมายของคำนำไปสู่หัวข้อเรื่องที่ว่า ฉลาดในการได้และมีอุบายในการจ่ายออก เป็นคำที่มีความหมายสอดคล้องกัน และให้ความหมายไปในทางที่มีแต่ความเจริญงอกงาม ฉลาด คือ “เฉโก” เน้นความฉลาดในเชิงปฏิบัติการ คือสามารถแก้ปัญหาให้งานสำเร็จบรรลุเป้าหมายด้วยวิธีการที่ชาญฉลาด โดยอาจใช้วิธีการทุกรูปแบบเพื่อให้ภารกิจบรรลุเป้าหมายเป็นสำคัญที่ไม่ทุจริต ส่วนอุบายมีความหมายทั้งในทางดีและทางร้าย แต่ในบทความนี้พึงใช้ “อุบาย” ไปในทางที่ดีมี 3 ทาง คือ อายโกศล ฉลาดใน “อายะ” (ความเจริญ) รู้ว่าทำแบบนี้เจริญแน่ อายโกศล ฉลาดใน “อายะ” (ความฉิบหาย) รู้ว่าทำแบบนี้ฉิบหายแน่ และ อุบายโกศล ฉลาดใน “อุบาย” รู้แล้วลงมือทำความเจริญ พร้อมไปกับป้องกันไม่ให้เกิดความฉิบหาย ด้วยวิธีการที่ชาญฉลาด โดยมีหลักทิวฐธัมมิกัตถเป็นฐานที่ว่า เป็นหลักธรรมอำนวยประโยชน์สุขขั้นต้นมี 4 ประการได้แก่ 1) อุภูฐานสัมปทา ถึงพร้อมด้วยความหมั่น 2) อารักขสัมปทาถึงพร้อมด้วยการรักษา 3) กัลยาณมิตตตา คบคนดีเป็นมิตร และ 4) สมชีวิตา เลี้ยงชีวิตแต่พอดี

ภาพที่ 4 หลักธรรมทฤษฎีธัมมิกัตถเป็นหลักธรรมอำนวยการประโยชน์สุขขั้นต้นเป็นฐานและเสริมด้วยฉลาดและอุปบาย

อธิบายเพิ่มภาพที่ 4 หลักธรรมทฤษฎีธัมมิกัตถเป็นหลักธรรมอำนวยการประโยชน์สุขขั้นต้นเป็นฐานได้แก่ ประกอบอาชีพสุจริต รักษาผลงานไม่ให้เสื่อมเสีย คบคนมีความสามารถเกื้อกูลอาชีพและ เลี้ยงชีวิตแต่พอดีไม่ผิดเคือง เสริมด้วยฉลาด คือ การแก้ปัญหาสำเร็จและไม่ทุจริตเพื่อไปสู่เป้าหมาย พร้อมทั้งมีอุปบายในการมองเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้ทะลุว่าทางนี้ทำแล้วเจริญ ทางนี้ทำแล้วฉิบหาย และทำด้วยวิธีที่ฉลาด ทั้งหมดนี้ช่วยส่งเสริมให้มีความเจริญอย่างยั่งยืน.

ภาษีมูลค่าเพิ่ม : ฉลาดในการได้และมีอุปบายในการจ่ายออก

ภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นภาษีที่ต้องประเมินตนเอง เก็บจากการขายสินค้าหรือบริการแต่ละขั้นตอนการผลิต หรือการนำเข้า เป็นภาษีทางอ้อม ผู้ประกอบการจดทะเบียนเป็นผู้นำส่งรัฐและโดยมอบหลักฐานไว้แก่ผู้ซื้อที่เรียกว่า ใบกำกับภาษี

ภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นระบบที่ต้องประเมินตนเองตามหลักธรรมทฤษฎีธัมมิกัตถที่นำมาปฏิบัติได้ มีการประกอบอาชีพที่สุจริต และรู้จักใช้ปัญญาในการศึกษาพิจารณาหลักเกณฑ์การเป็นผู้นำส่งภาษีที่สอดคล้องกับกรม ตรวจตราหาวิธีการที่เหมาะสมที่ดี เจื่อนใจใดที่ไม่ทราบก็ปรึกษากัลยาณมิตรที่มีความสามารถเกื้อกูลการงานได้ กำหนดรายได้เหนือรายจ่ายไม่ให้ผิดเคือง เช่น ไม่ขายใบกำกับภาษีเพื่อเป็นภาษีซื้อให้ผู้ประกอบการอื่นทั้งที่ไม่ได้มีการซื้อขายจริงและรับเงินบาทมา ไม่ออกใบกำกับภาษีปลอม แสดงภาษีขายต่ำกว่าความจริงเพื่อขอคืนภาษีซื้อ เป็นต้น มีความฉลาดในการได้ประกอบธุรกิจและไม่ทุจริต มีอุปบายในการจ่ายออกประกอบธุรกิจรู้ว่าทำแบบนี้เจริญ ทำแบบนี้ฉิบหาย และทำด้วยวิธีการที่ชาญฉลาด พิจารณารายการจ่ายออกที่สามารถใช้สิทธิ์ภาษีซื้อได้ หรือทำการค้ากับผู้ประกอบการที่สามารถออกใบกำกับภาษีได้

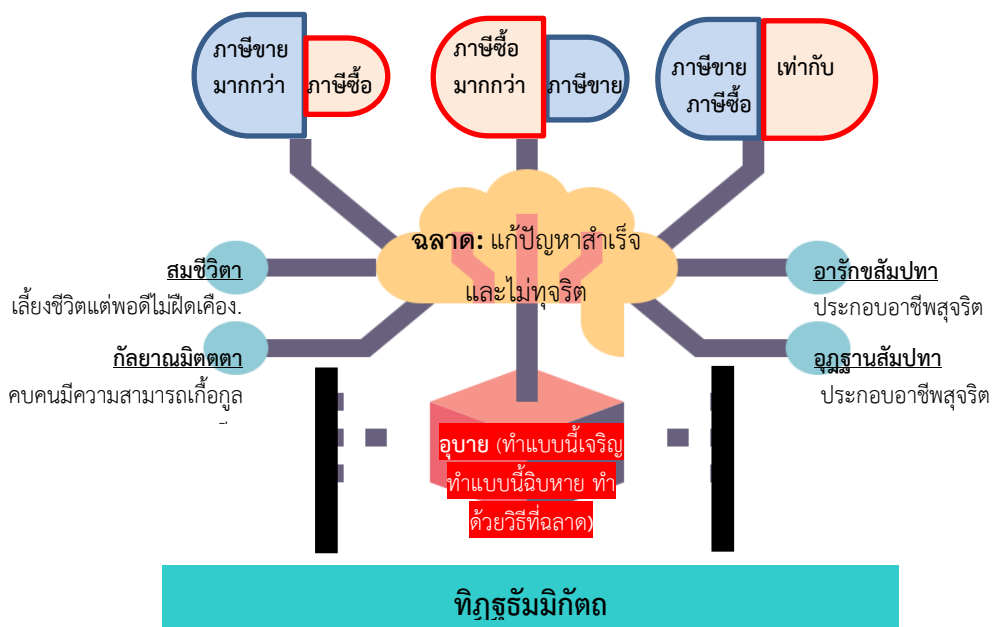
ฐานภาษีมูลค่าเพิ่มมองในเรื่องลักษณะธุรกรรมและจุดรับรู้ ธุรกรรมที่รัฐให้การยกเว้นไม่ต้องเข้าระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม มีบางธุรกรรมที่แม้เข้าระบบภาษีมูลค่าเพิ่มแล้วแต่ไม่สามารถ

นำมาใช้สิทธิ์ได้ เพราะเอกสารใบกำกับภาษีไม่ถูกต้อง ธุรกิจไม่สอดคล้องกับการประกอบกิจการหลัก หรือค่าใช้จ่ายเกินความจำเป็นในทางธุรกิจ จุดที่จะรับรู้คือเน้นที่การส่งมอบธุรกรรม หรือ การชำระราคา เป็นขอบเขตของฐานภาษีมูลค่าเพิ่ม

ตามหลักธรรมทฤษฎีธัมมิกัตถ์ให้พิจารณา ธุรกิจที่ต้องนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่ม ธุรกิจที่ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม และภาษีที่ต้องห้ามในการนำมาใช้สิทธิ์ เช่นกันต้องประกอบอาชีพที่สุจริต และรู้จักใช้ปัญญาในการศึกษาพิจารณาด้วยความฉลาด รู้ว่าทำแบบนี้เจริญ ทำแบบนี้ฉิบหาย และทำด้วยวิธีการที่ชาญฉลาด เช่น ไม่นำใบกำกับภาษีปลอมที่ออกโดยผู้ที่ไม่ใช่สิทธิ์ ออกใบกำกับภาษีมาใช้สิทธิ์ภาษีซื้อ ไม่มีการชำระราคาหรือส่งมอบสินค้าแต่ใช้สิทธิ์ภาษีซื้อ มีการขายส่งมอบสินค้าแต่ไม่ออกใบกำกับภาษีขายเพราะต้องการแสดงรายรับต่ำกว่าจริง หรือต่ำถึงขั้นขอคืนภาษีแต่ไม่ถูกต้องเพราะไม่ได้พิจารณาด้วยอุบายในการจ่ายออกที่ว่าทำแบบนี้ฉิบหาย เป็นต้น

สรุป

ภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นระบบภาษีที่ประเมินตนเอง ต้องอาศัยความซื่อสัตย์ ประกอบอาชีพสุจริต และรู้จักใช้ปัญญาในการศึกษาพิจารณาหลักเกณฑ์การเป็นผู้นำส่งภาษีที่สอดคล้องกับกฎหมาย ตรวจตราหาวิธีการที่เหมาะสมที่สุด เจื่อนใจใดที่ไม่ทราบก็ปรึกษากัลยาณมิตรที่มีความสามารถ เกื้อกูลการงานได้ กำหนดรายได้เหนือรายจ่ายไม่ให้ฝืดเคือง มีความฉลาดในการได้ประกอบธุรกิจและไม่ทุจริต มีอุบายในการจ่ายออกประกอบธุรกิจรู้ว่าทำแบบนี้เจริญ ทำแบบนี้ฉิบหาย และทำด้วยวิธีการที่ชาญฉลาด พิจารณารายการจ่ายออกที่สามารถใช้สิทธิ์ภาษีซื้อได้ หรือทำการค้ากับผู้ประกอบการที่สามารถออกใบกำกับภาษีได้ ส่งผลให้มีการนำส่งภาษีที่ถูกต้องทั้งสามแบบ ไม่เกิดคดีความฟ้องร้องขอคืนภาษี ประเทศชาติมีรายรับนำเงินภาษีมาพัฒนาประเทศได้อย่างยั่งยืนดังภาพที่ 5 นี้

ภาพที่ 5 หลักธรรมทิฐุธรรมมิกัตถสนับสนุนให้เกิดการปฏิบัติที่ถูกต้องด้วยความฉลาดในการได้และอุปายในการจ่ายออกสำหรับสามกรณีในการนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่ม.

เอกสารอ้างอิง

- กรมสรรพากร. (2564). ภาษีอากร ตามประมวลรัษฎากร 2564. สืบค้น 4 ตุลาคม 2564, จาก. <https://www.rd.go.th/2596.html>.(2555).
- _____. (2564). คู่มือภาษีซื้อต้องห้าม. สืบค้น 4 ตุลาคม 2564, จาก. https://www.rd.go.th/publish/fileadmin/user_upload/porkor/taxused/BanPasi.pdf
- ชมรมธรรมธารา. (2553). บาลีวันละคำ. สืบค้น 4 ตุลาคม 2564, จาก. <https://dhamtara.com/?p=10490-2433>
- ชัยสิทธิ์ ตราชูธรรม. (2551). คำสอนวิชากฎหมายภาษีอากร (พิมพ์ครั้งที่ 5 แก้ไขเพิ่มเติม). กรุงเทพฯ: สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา.
- บริษัท ปังปอนด์ จำกัด. (2564) ฐานภาษี 4 ประเภทภาษี มีกี่ประเภท ภาษีอากร ที่ดี ความหมาย ลักษณะของ นิติบุคคล. สืบค้น 4 ตุลาคม 2564, จาก. <https://www.pangpond.com>
- พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต). (2547). ธรรมานุญชีวิต (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.

วีระเดช คชเสนีย์, (2564). ทำความเข้าใจเรื่อง VAT 7% อย่างถูกต้อง ประชาชนได้ประโยชน์
อะไร ประเทศพัฒนาแล้วเก็บกี่ %. สืบค้น 26 กรกฎาคม 2564, จาก.
<https://thainews.prd.go.th/th/news/detail/TCATG210402151610620>

